

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 308747 23 Rev
Dana, 09.04.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Senada Tice, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z.S. iz B., kojeg zastupa S.M.B., advokat iz B., protiv tuženih I.p. a.d. B., koje zastupa punomoćnik T.Đ., zaposlena kod tužene, Opštine L. i Republike Srpske, koje zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, radi utvrđenja, vrijednost spora 35.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 308747 22 Gž od 15.11.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.04.2024. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 308747 19 P od 13.05.2022. godine, odbijen je primarni tužbeni zahtjev za utvrđenje da tužitelj ima pravo svojine na nekretninama označenim kao k.č. broj 485/8 (632/1) B., šuma u površini od 20.028 m², k.č. broj 485/10 (632/3) B., šuma u površini od 2.410 m², upisanim u zk.ul. broj 40 i pl. broj 184 k.o. Š., te na k.č. broj 483/9-pravilno 485/9-(632/2) B. šuma u površini od 7.580 m², upisanoj u zk.ul. broj 40 i pl. broj 291 k.o. Š., što bi tužene bile dužne trpiti i dozvoliti da se tužitelj uknjiži kod Uprave PJ L., sa 1/1 dijela prava svojine i 1/1 prava posjeda na navedenim nekretninama, kao i zahtjev da mu tužene predaju u posjed nekretnine označene kao k.č. broj 485/8 (632/1) B., šuma u površini od 20.028 m², k.č. broj 485/10 (632/3) B., šuma u površini od 2.410 m², upisane u zk.ul. broj 40 i pl. broj 184 k.o. Š. i k.č. broj 483/9-pravilno 485/9-(632/2) B. šuma u površini od 7.580 m², upisanu u zk.ul. broj 40 i pl. broj 291 k.o. Š.

Odbijen je i eventualni tužbeni zahtjev da se obavežu tužene da tužitelju solidarno plate naknadu za izuzete nekretnine i to: k.č. broj 485/8 (632/1) B., šuma u površini od 20.028 m², k.č. broj 485/10 (632/3) B., šuma u površini od 2.410 m², upisane u zk.ul. broj 40 i pl. broj 184 k.o. Š. i k.č. broj 483/9-pravilno 485/9-(632/2) B. šuma u površini od 7.580 m², upisanu u zk.ul. broj 40 i pl. broj 291 k.o. Š., u iznosu od 188.416,88 KM i to: za vrijednost drvene mase, odnosno šume, iznos od 25.719,32KM i za vrijednost šumskog zemljišta iznos od 162.697,56 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, kao i zahtjev da se obaveže tužene da tužitelju solidarno plate troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate.

Obavezan je tužitelj da plati tuženima Opštini L. i Republici Srpskoj troškove parničnog postupka u iznosu od 8.250,00 KM.

Prvostepenim rješenjem broj 71 0 P 308747 19 P od 25.07.2022. godine odbijen je zahtjev tužitelja da se oslobodi od plaćanja troškova parničnog postupka-sudskih taksa u ovoj pravnoj stvari.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 308747 22 Gž od 15.11.2022. godine, žalba tužitelja je odbijena i potvrđeni su prvostepena presuda od 13.05.2022. godine i prvostepeno rješenje od 25.07.2022. godine.

Dopuna žalbe tužitelja, izjavljena protiv označene prvostepene presude, je odbačena kao neblagovremena.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 1.312,50 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i prekoračenja tužbenog zahtjeva, s prijedlogom da se osporena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Sve tužene su odgovorile na reviziju tužitelja i predložile da se ista odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je primarni zahtjev tužitelja za utvrđenje da ima pravo svojine na nepokretnostima bliže označenim u izreci prvostepene presude, te da tužene trpe i dozvole da se tužitelj uknjiži sa pravom svojine u odgovarajuće evidencije o nepokretnostima i da se obavežu tužene da mu označene nepokretnosti predaju u posjed, a u slučaju da se ne usvoji takav tužbeni zahtjev postavio je i eventualni zahtjev da se obavežu tužene da tužitelju solidarno isplate naknadu za izuzete nepokretnosti u iznosu od 188.416,88 KM.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da rješenjem Opštine L. Opštinskog sekretarijata ... Odjeljenje ... (u daljem tekstu: drugotužena) broj ... od 18.12.1982. godine nije priznato pravo svojine uzurpantu D.S. na uzurpiranom zemljištu k.č. broj 485/9 (k.č. broj 632/2) B. šuma u površini od 7580 m², te je određeno da se na tom zemljištu izvrši uknjižba prava raspolaganja u korist OOUR I.p. B.; da rješenjem drugotužene broj ... od 09.03.1982. godine nije priznato pravo svojine uzurpantu M.S. na uzurpiranom zemljištu k.č. broj 485/8 (k.č. broj 632/1) B. šuma u površini od 20028 m² i k.č. broj 485/10 (k.č. broj 632/3) B. šuma u površini od 2410 m², te je određeno da se na ovom zemljištu izvrši uknjižba prava raspolaganja u korist OOUR I.p. iz B.; da je zaključkom drugotužene broj ... od 15.04.1986. godine utvrđeno da je navedeno rješenje od 09.03.1982. godine postalo izvršno i da se tim zaključkom dozvoljava izvršenje tog rješenja; da iz zapisnika drugotužene broj ... od 08.05.1986. godine proizlazi da je sastavljen na licu mjesta u Š. u predmetu uvođenja u posjed OOUR I.p. iz B., te je konstatovano da se predmetne parcele izuzimaju iz posjeda M.S. iz Š. i predaju u posjed i slobodno raspolaganje OOUR I.p. iz B.; da je vještak šumarske struke A.G. procijenio da vrijednost šume i šumskog zemljišta označenog kao 632/1, 632/2 i 632/3 k.o. Š., ukupne površine 30018 m², iznosi 188.416,88 KM; da iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Z.G. proizlazi da parceli k.č. broj 632/1 odgovara parcela starog premjera k.č. broj 485/8, parceli k.č. broj 632/2 odgovara parcela starog premjera 485/9 i parceli novog premjera k.č. broj 632/3 odgovara parcela starog premjera k.č. broj 485/10, sve upisane u zk.ul. broj 157 k.o. Š. kao društvena svojina sa 1/1 i pravom raspolaganja OOUR I.p. iz B. sa 1/1 dijela, da je k.č. broj 485/9 upisana u zk.ul. broj 150 k.o. Š., kao društvena svojina sa 1/1 i pravom raspolaganja u korist OOUR I.p. iz B.

sa 1/1 dijela, da je u katastarskom operatu u spisku parcela iz 1955. godine prije uspostave novog premjera parcela k.č. broj 485/1 površine 175.200 m² upisana u posjedovni list broj 16 k.o. Š. sa 1/1 kao Erar FNRJ Š. sa 1/1, da je uspostavom novog premjera aerofotogrametrijskim snimanjem 1960. godine, izlaganjem podataka na javni uvid u popisnom listu broj 121 kao posjednik parcele k.č. broj 632 B. šuma površine 30.018 m² upisan M.S., sin S. sa 1/1 dijela, da je stavkom promjene 10/74 izvršeno cijepanje parcele k.č. broj 632 na k.č. broj 632/1 površine 20.028 m², k.č. broj 632/2 površine 7.580 m² i k.č. broj 632/3 površine 2.410 m², da je 1974. godine izvršena prenumeracija posjedovnih listova za k.o. Š. pri čemu su parcele k.č. broj 632/1, k.č. broj 632/2 i k.č. broj 632/3 koje su bile upisane u pl. broj 121 k.o. Š. upisane u pl. broj 184 k.o. Š., s tim da je upis ostao isti na M.S. sinu S. sa 1/1 dijela, da je stavkom promjene 2/79 na temelju ugovora o poklonu broj II-Ov-... od 13.12.1979. godine parcela k.č. broj 632/2 površine 7.580 m² upisana u pl. broj 291 k.o. Š. na D.S., kći Đ. sa 1/1 dijela, da je stavkom promjene 1/83 na temelju rješenja Skupštine Opštine L. ... od 18.12.1982. godine parcela k.č. broj 632/2 upisana u pl. broj 310 k.o. Š. na OOUR I.p. iz B. sa 1/1, da je stavkom promjene 17/85 na osnovu rješenja Skupštine Opštine L. broj ... od 09.03.1982. godine parcele k.č. broj 632/1 i k.č. broj 632/3 upisane u pl. broj 310 k.o. Š. na OOUR I.p. iz B. sa 1/1 dijela, da je 1999. godine izvršen prenos podataka u elektronsku formu pri čemu su parcele iz pl. broj 310 k.o. Š., k.č. broj 632/1, 632/2 i 632/3 upisane na I. OOUR I.p. B., da je stavkom promjene ... na osnovu rješenja o registraciji broj ... od 21.08.2009. godine izvoda iz statistike broj ... od 31.08.2009. godine upisan novi naziv posjednika I.p. a.d. iz B. (u daljem tekstu: prvotužena) sa 1/1 dijela, da su prema istorijatu promjena po gruntovnom operatu parcele k.č. broj 485/8, 485/9 i 485/10 formirane 1982. godine cijepanjem parcele k.č. broj 485/1 upisane u zk.ul. broj 40 k.o. Š. sa pravom svojine opštenarodna imovina sa 1/1 dijela, da su na osnovu pravosnažnog rješenja Skupštine Opštine L. broj ... od 09.03.1982. godine parcele k.č.br. 485/8 i 485/10 otpisane iz zk.ul. broj 40 k.o. Š. i upisane u zk.ul. broj 156 k.o. Š. sa pravom svojine u korist društvena svojina 1/1 i pravom raspolaganja u korist OOUR I.p. iz B. sa 1/1 dijela, da je 1983. godine na osnovu pravosnažnog rješenja Skupštine Opštine L. broj ... od 18.12.1982. godine, parcela k.č. broj 485/9 otpisana iz zk.ul. broj 40 i upisana u zk.ul. broj 149 k.o. Š. u kojem je upisana društvena svojina sa 1/1 dijela, a pravo raspolaganja u korist OOUR I.p. iz B. sa 1/1 dijela, da je 2008. godine formiran elektronski zemljišno knjižni uložak broj 150 k.o. Š. u kojem su podaci preuzeti iz pisanog zk.ul. broj 149 i to k.č. broj 185/9 sa pravom svojine u korist društvena svojina sa 1/1 dijela i pravo raspolaganja OOUR I.p. iz B. sa 1/1 dijela, da je 2008. godine formiran elektronski zk.ul. broj 157 k.o. Š. u kojem su podaci preuzeti iz zk.ul. broj 156 k.o. Š. za k.č. broj 485/8 i k.č. broj 485/10 sa pravom svojine u korist društvene svojine sa 1/1 dijela i pravom raspolaganja OOUR I.p. iz B. sa 1/1 dijela.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je osnovan prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužitelja u ovom sporu jer je tužbeni zahtjev temeljio na posjedovnom listu broj 184/5 k.o. Š. u kojem se ne nalaze nepokretnosti koje su predmet spora u ovoj parnici, da prednik tužitelja ni tužitelj nisu bili u posjedu spornih nepokretnosti od 1983. godine i dalje, da tužitelj izvedenim dokazima nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva da su sporne nepokretnosti njegova svojina pa nema pravo na naknadu za izuzete predmetne nepokretnosti, da tužitelj izvedenim dokazima nije dokazao da je pravni sljednik M.S. i D.S. kojima kao uzurpantima nije priznato pravo svojine na predmetnom zemljištu, da iz izvedenih dokaza proizlazi da su prvotužena i njeni pravni prednici savjesni i zakoniti posjednici predmetnih parcela još od 1982. godine i da nema pravnog osnova da se tužitelju prizna pravo svojine na istim, kao i da se usvoji eventualni zahtjev tužitelja na ime naknade za izuzete nepokretnosti, te da je neosnovan tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženu i tuženu Republiku Srpsku, obzirom da je nadležni organ uprave

pravosnažno odlučio još 1982. godine o predmetnim nepokretnostima, da tužitelj nije dokazao pravni osnov na temelju kojeg bi se trebao upisati kao nosilac prava svojine na spornim parcelama, pa je pozivom na odredbe članova 17. stav 2, 58. i 132. stav 2. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15, 18/16 i 107/19, u daljem tekstu: ZSP), odredbe člana 155. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04) i odredbe članova 7, 54. i 123. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 27/14, u daljem tekstu: ZPP), odbio primarni i eventualni tužbeni zahtjev.

Odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv prvostepene odluke, drugostepeni sud je našao da su pravilna činjenična utvrđenja i pravni zaključak prvostepenog suda, pa je žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporene odluke su pravilne i zakonite.

Tužitelj je tužbeni zahtjev za utvrđenje prava vlasništva temeljio na činjenici da drugotužena rješenjem broj ... od 09.03.1982. godine i rješenjem ... od 18.12.1982. godine njegovom predniku, M.S., kao uzurpantu, nije priznala pravo svojine, već da je prvotužena na temelju istih upisala pravo svojine i državine na zemljištu koje je predmet ove parnice u odgovarajuće evidencije o nepokretnostima. Tužitelj smatra da njegovom predniku, odnosno njemu, i pored toga pripada pravo svojine i državine na spornom zemljištu, odnosno pravo na obeštećenje po tržišnoj vrijednosti tih nepokretnosti u iznosu označenom u zahtjevu.

Među parničnim strankama nije bilo sporno da rješenjem drugotužene broj ... od 18.12.1982. godine uzurpantu D.S. nije priznato pravo svojine na uzurpiranom zemljištu k.č. broj 485/9 (632/2) B. šuma u površini od 7580 m² upisanom u zk.ul. broj 40 i pl. broj 291 k.o. Š., a rješenjem drugotužene broj ... od 09.03.1982. godine uzurpantu M.S. nije priznato pravo svojine na uzurpiranom zemljištu k.č. broj 485/8 (632/1) B. šuma u površini od 20.028 m² i k.č. broj 485/10 (632/3) B. šuma u površini 2410 m², upisanom u zk.ul. broj 40 i pl. broj 184 k.o. Š., te da je nakon toga prvotužena upisala pravo svojine i državine na zemljištu koje je predmet ove parnice u odgovarajuće evidencije o nepokretnostima.

Kod takvog stanja stvari, suprotno tvrdnji revidenta, pravilan je stav nižestepenh sudova da tužitelj izvedenim dokazima nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva iz razloga što M.S. i D.S. (za koje tužitelj tvrdi da su njegovi pravni prednici) nije priznato pravo vlasništva na spornim nekretninama odlukom nadležnog organa drugotužene, već je pravo na spornom zemljištu utvrđeno u korist prvotužene. Pored toga, i da je dokazao da je naprijed navedenim rješenjima priznato pravo vlasništva na spornom zemljištu navedenim licima, tužitelj u ovoj parnici nije pružio ni dokaz da je on njihov nasljednik.

Odredbom člana 23. ZSP propisano je da se pravo svojine stiče na osnovu pravnog posla, zakona, odluke suda ili drugog organa i nasljeđivanjem, uz ispunjenje pretpostavki propisanih zakonom.

Kod takvog stanja stvari proizlazi da je drugostepeni sud pravilno zaključio da tužitelj nije dokazao pravni osnov za sticanje prava vlasništva na zemljištu koje je predmet spora, slijedom čega je pravilnom primjenom naprijed navedenih zakonskih odredbi pravilno odbio kako primarni, tako i eventualni tužbeni zahtjev, pa su neosnovani revizionni prigovori da je odluka o odbijanju tužbenog zahtjeva donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Razloge drugostepenog suda za odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva, u potpunosti kao pravilne prihvata i ovaj sud, pa su neosnovani i ostali revizioni navodi kojima se osporava pravilnost drugostepene presude.

Neosnovani su revizioni prigovori da je osporena presuda zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka iz člana 8. i 209. ZPP, budući da to ne proizlazi iz njenog obrazloženja.

Stoga je na osnovu odredbe člana 248. ZPP odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić